

z kapitalistických armád

ARMÁDNÍ SBOR AMERICKÉ ARMÁDY V OBRANNÉM A ÚSTUPOVÉM BOJI

Podplukovník ing. František Trousil

Obrana je v americké armádě považována za jeden z hlavních nikoliv však rozhodujících druhů bojové činnosti. Je organizována a vedena s cílem získat čas k vytvoření výhodných podmínek k přechodu do útoku a k vytvoření převahy sil k vedení rozhodné činnosti na jiném směru. Hlavním úkolem vojsk v obraně je zničit nebo podstatně oslabit útočné uskupení protivníka a šetřit vlastní síly. Do obrany je možné přejít i tehdy, když bylo útokem dosaženo daného cíle nebo když byl útok neúspěšný. Obrana může být organizována v dotyku nebo mimo dotyk s protivníkem.

Cílů a úkolů obrany může být za použití jaderných zbraní dosaženo v kratší době a menšími silami. Podle ustanovení amerických řádů je třeba obranu organizovat tak, aby byl zabezpečen široký manévr silami, prostředky a palbou.

Obrana musí být odolná, aktivní, hluboce členěná, protitanková, protivýsadková a schopná odolávat hromadným jaderným úderům. Odolnosti obrany se dosahuje jejím hlubokým členěním a vhodným rozmístěním vojsk do hloubky, což zabezpečuje výhodnější podmínky k vedení protiztečí a protiúderů. Pro zvýšení odolnosti obrany se široce využívá překážek a záatarů, které v žádném případě nesmí omezovat manévr vlastních vojsk. Důležitým požadavkem soudobé obrany je vyvarovat se šablonovitosti v organizaci obrany a při vytvoření bojové sestavy vojsk.

Obrana se v americké armádě dělí na **mobilitní obranu a obranu prostoru**. Hlavní rozdíl mezi oběma druhy obrany spočívá v členění bojových sestav vojsk a ve způsobu vedení obranného boje. Obou druhů obrany je možné používat společně nebo samostatně.

Úloha, místo a úkoly armádního sboru v obranné operaci polní armády

Armádní sbor může zaujímat obranu v sestavě polní armády nebo samostatně na samostatném směru. Z toho vyplývá úloha a místo sboru v obranné operaci. Sbor v sestavě polní armády zaujímá

obranu zpravidla v prvním sledu armády, přičemž může být na hlavním nebo pomocném směru. V jednotlivých případech může tvořit druhý sled armády a může být použit k protitúderu nebo k zaujetí obranných čar v hloubce. Armádní sbor v prvním sledu na hlavním směru plní v součinnosti s dalšími sbory hlavní úkol, kterým je zničení útočícího protivníka s cílem vytvořit podmínky k přechodu do protitoku. Stanovený úkol plní armádní sbor jadernými zbraněmi společně s obranně útočnou činností v mobilní obraně nebo s obranou zaujímaných postavení při obraně prostoru.

Složení armádního sboru, které není stále, závisí na jeho místě v operační sestavě polní armády, na stanoveném úkolu a na předpokládaném charakteru bojové činnosti vojsk protivníka. Sbor může být složen ze tří až čtyř divíží. Většinou bude mít dvě mechanizované a jednu obrněnou divizi nebo jednu pěší, dvě mechanizované a jednu obrněnou divizi. V některých případech se může sbor skládat jen z mechanizovaných divíží. Armádní sbor, který bude zaujímat obranu na hlavním směru, bude se zpravidla skládat ze dvou až tří mechanizovaných a jedné obrněné divize. Armádní sbor v obraně bývá organicky i dočasně posilován příbližně stejným množstvím sil a prostředků ZHV jako za útoku.

Uspořádání obrany

V podmínkách použití jaderných zbraní armádní sbor obvykle organizuje a vede mobilní obranu, může však organizovat a vést i obranu prostoru. V obou případech brání obranné pásmo široké od 60 do 120 km a hluboké od 60 do 120 km. Při některých cvičeních šířka obranného pásma sboru dosahovala až 170 km.

Armádní sbor v mobilní obraně i obraně prostoru buduje zabezpečovací pásmo, přední obranný prostor¹⁾ (obránná pásma divíží prvního sledu) a prostor rozmístění druhého sledu (zálohy) sboru (viz schéma 1).

Zabezpečovací pásmo se buduje při obraně zaujímané mimo dotyk s protivníkem. Může se skládat z pásma činnosti krycích vojsk, všeobecného a bojového zajištění.

Krycí vojska sboru mohou být vyčleněna v síle od obrněné brigády (lehkého obrněného pluku) do obrněné (mecha-

nizované) divize zesílené lehkým obrněným plukem. Divizi vyčleněné do krycích vojsk se dočasně přidělují 1–2 dělostřelecké skupiny (4–9 dělostřeleckých oddílů), ženijní prapor, jednotky pro ukládání jaderných min, protiletadlový raketový oddíl, dopravní prostředky a jaderná munice. Divize v tomto případě může působit na vzdálenost do 75 km od předního okraje obrany vlastních vojsk s úkolem včas odhalit uskupení protivníka, zdržet, usměrnit nebo dezorganizovat jeho postup, způsobit mu ztráty a klamat ho o rozmístění útvarů a jednotek na předním okraji obrany.

Dobu vedení boje krycích vojsk v zabezpečovacím pásmu stanoví velitel polní armády. Po splnění úkolu jsou krycí vojska zpravidla vyváděna do druhého sledu, kde zaujmou předem určené prostory.

Všeobecné zajištění se vytváří na rozkaz velitele sboru; jeho složení určují velitelé divíží prvního sledu. Velitel sboru stanoví dobu, po kterou má všeobecné zajištění vést bojovou činnost. Tato pravomoc může být v některých případech postoupena veliteli divíží. Do všeobecného zajištění každé divize se vysílají jednotky a útvary v síle zesíleného praporu (včetně průzkumného) až brigády. Všeobecné zajištění se vysílá na vzdálenost 8–10 km od předního okraje.

Úkolem všeobecného zajištění je upozornit vlastní vojska na postup protivníka, zjistit jeho sestavu, zdržet a klamat ho o skutečném rozmístění obranných pásem divíží prvního sledu.

Část sil a prostředků všeobecného zajištění může být po překročení vojsky protivníka ponechána v jeho týlu k průzkumu a řízení dělostřeleckých paleb.

Bojové zajištění vysílají brigády prvního sledu na vzdálenost 1–2,5 km i více od předního okraje. Jeho hodnota je zpravidla od zesílené čety do jedné až dvou rot.

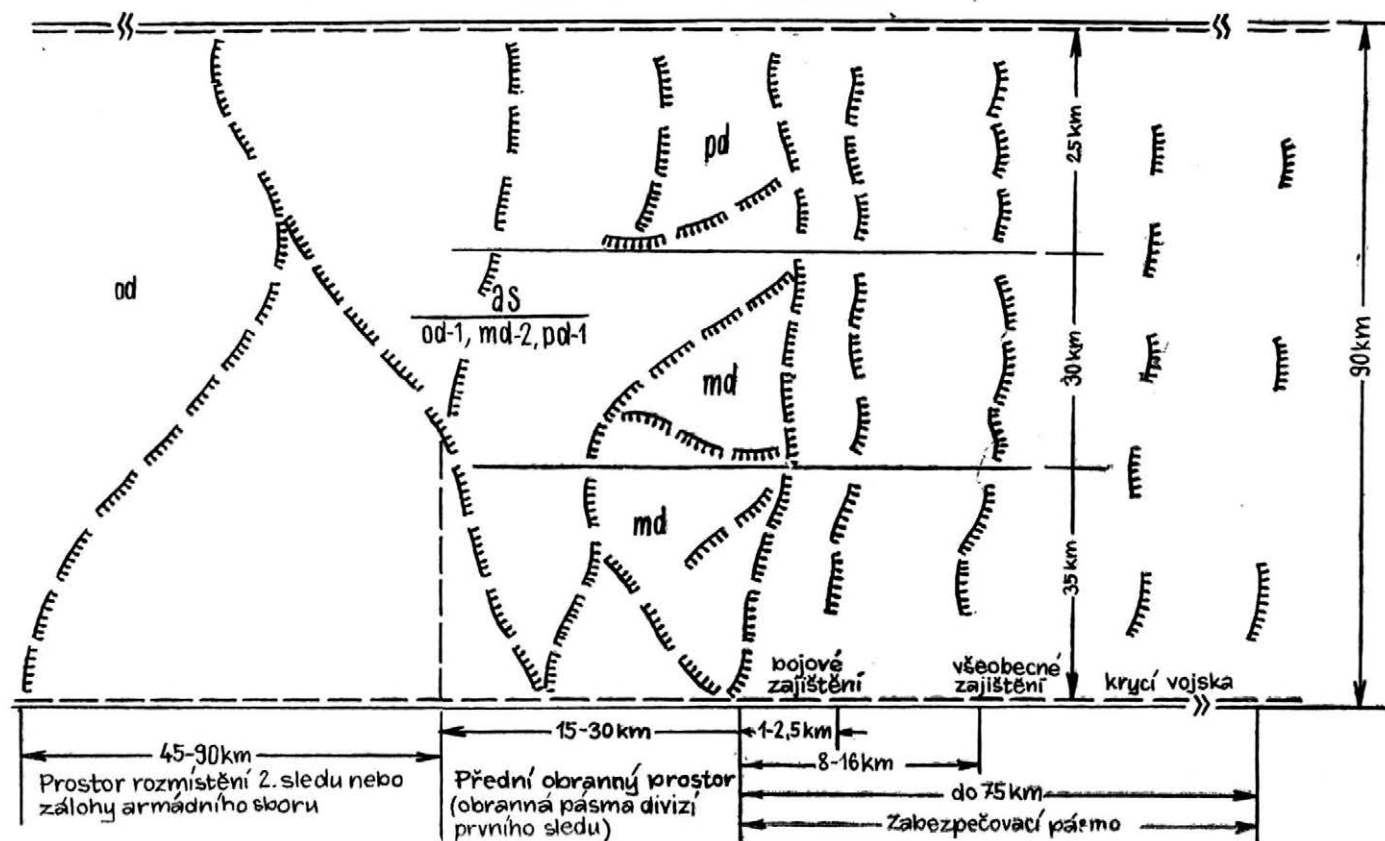
Ženijní zabezpečení zabezpečovacího pásma zahrnuje zřizování překážek a zátrásů včetně jaderných na přístupových cestách protivníka a v předpokládaných prostorech jeho soustředění, budování objektů polního opevnění pro osoby a bojovou techniku na jednotlivých čarách (postaveních) zaujímaných krycími vojsky, útvary a jednotkami všeobecného a bojového zajištění. Komunikační objekty, přechody přes vodní překážky a hydrotechnická zařízení se připravují k ničení.

Obranná pásma divíží prvního sledu sboru tvoří přední obranná postavení brigád prvního sledu a prostor rozmístění

¹⁾ Přední obranný prostor vyššího svazku (svazu, útvaru) je obranné pásmo (úsek) podřízeného svazku (útvaru) rozmístěného v prvním sledu.

MOŽNÉ ČLENĚNÍ OBRANY ARMÁDNÍHO SBORU

Schéma 1

druhých sledů (záloh) divizí. Šířka a hloubka obranného pásma divize prvního sledu může dosahovat 25–35 km a v některých případech i více (obrana vodní překážky apod.). Brigády prvního sledu mohou obsazovat a budovat obranné postavení široké 10–15 km i více a hluboké do 20 km.

V obraně prostoru jsou přední obranné prostory divizí prvního sledu sboru základním prvkem obrany. Vyčleňují se do nich hlavní síly a prostředky s úkolem zastavit postup útočícího protivníka. V mobilní obraně se do předních obranných prostorů divizí vyčleňují menší síly a prostředky složené z pohyblivých útvarů a jednotek, které mají způsobit protivníkovi ztráty na živé síle i bojové technice, usměrnit postup do předem zvolených prostorů, kde protiztečemi (protiúderem) druhých sledů (záloh) donutit protivníka k soustředění vojsk, která se stanou vhodnými cíli pro jaderné úder.

U pěší a mechanizované divize je třeba mít při obraně prostoru v předním obranném prostoru nejméně dvě brigády a v mobilní obraně čtyři až pět praporek taktických skupen. Bez ohledu na druh obrany se v prostorech rozmístění druhých sledů (záloh) divizí soustřeďují nejpohyblivější útvary. V mobilní obraně je druhý sled hlavní údernou silou sboru.

Prostor rozmístění druhého sledu (záložní sled) sboru je vymezen týlovou hranicí divizí prvního sledu a týlovou hranicí armádního sboru. Rozmísťují se v něm rozptýleně a pokud možno skrytě svazky a útvary druhého sledu (zálohy) sboru připravené k vedení protizteče (protiztečím) a protivníka vklínivšího se do obrany a v některých případech k zaujetí obrany v hloubce. Tomu odpovídá i příslušné vybudování tohoto prostoru, spočívající v případě obranných čar (postavení), přehradných postavení, příčných postavení, komunikací pro přesuny, čar pro rozvinování k protiztečím a široké síti zátarasů všech druhů podle celkového plánu obrany. Prostor rozmístění připravují síly vyčleněné do druhého sledu (zálohy) sboru.

Bojová sestava

Armádní sbor, který vede obranu na hlavním směru, člení bojovou sestavu zpravidla do dvou sledů, přičemž v mobilní obraně vytváří mnohem silnější druhý sled (zálohu) než při obraně prostoru. Přitom se předpokládá, že i při vedení mobilní obrany první sled sboru musí tvořit nejméně jedna divize.

V mobilní obraně může být v prvním sledu použita pěší, mechanizovaná divize a lehký obrněný pluk nebo dvě mechanizované divize a lehký obrněný pluk a ve druhém sledu obrněná a mechanizovaná divize se samostatnou brigádou (**viz schéma 2**). Jedna mechanizovaná divize prvního sledu může organizovat a vést v tomto případě obranu prostoru a druhá mechanizovaná divize společně s lehkým obrněným plukem mobilní obranu. Divizím prvního sledu se přidělují jaderné náplně a zesilují se skupinou polního dělostřelectva.

Obrněná divize zesílená jednou nebo dvěma skupinami polního dělostřelectva může být v počátečním období použita v zabezpečovacím pásmu v krycím vojsku sboru a po splnění úkolu může být vyvedena do druhého sledu.

Sborová dělostřelecká skupina složená z oddílů dělostřeleckých raket HONEST JOHN a oddílů ŘS SERGEANT se používá k zabezpečení palebné podpory krycích vojsk, k palebné podpoře divizí prvního sledu, k boji s dělostřelectvem protivníka a k zabezpečení protiztečí.

Protiletadlová raketová skupina se používá k ochraně prostředků jaderného napadení, míst velení, druhosledových divizí a důležitých objektů.

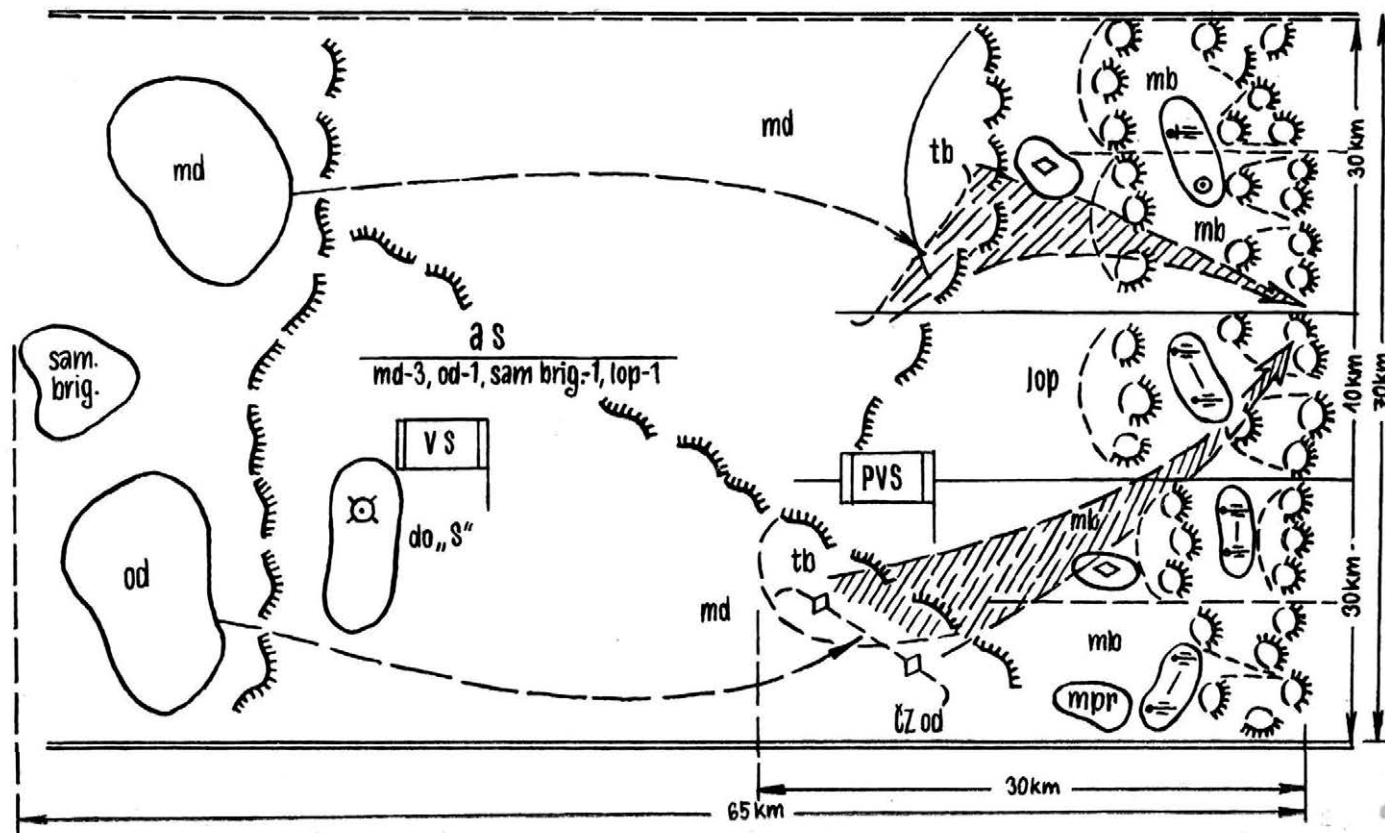
Při obraně prostoru se do prvního sledu obyčejně vyčleňují mechanizované (v některých případech pěší) divize a do druhého sledu obrněná divize (**viz schéma 3**). Divize prvního sledu člení zpravidla bojovou sestavu do dvou sledů s dvěma brigádami (7–8 praporů) v prvním a jednou brigádou (2–3 prapory) ve druhém sledu.

Druhý sled sboru, který tvoří nejčastěji obrněná divize, se rozmísťuje rozptýleně v prostoru, který umožňuje manévr k vedení protiztečí. Vytváří-li se zabezpečovací pásmo, může působit tato divize jako krycí vojska sboru při zesílení lehkým obrněným plukem, posilovou skupinou dělostřelectva divize ve složení 3–4 oddílů, protiletadlovým dělostřeleckým oddílem VULCAN/CHAPARRAL. Po splnění úkolu krycích vojsk se divize přesune do prostoru rozmístění druhého sledu (zálohy) sboru.

Sborové dělostřelectvo včetně oddílů dělostřeleckých raket HONEST JOHN se rozmísťuje v obranných pásmech divizí prvního sledu, kterým poskytuje všeobecnou podporu. Oddíl řízených střel SERGEANT se rozmísťuje za obrannými pásmy divizí a používá se k uskutečňování jaderných úderů ve prospěch vojsk sboru.

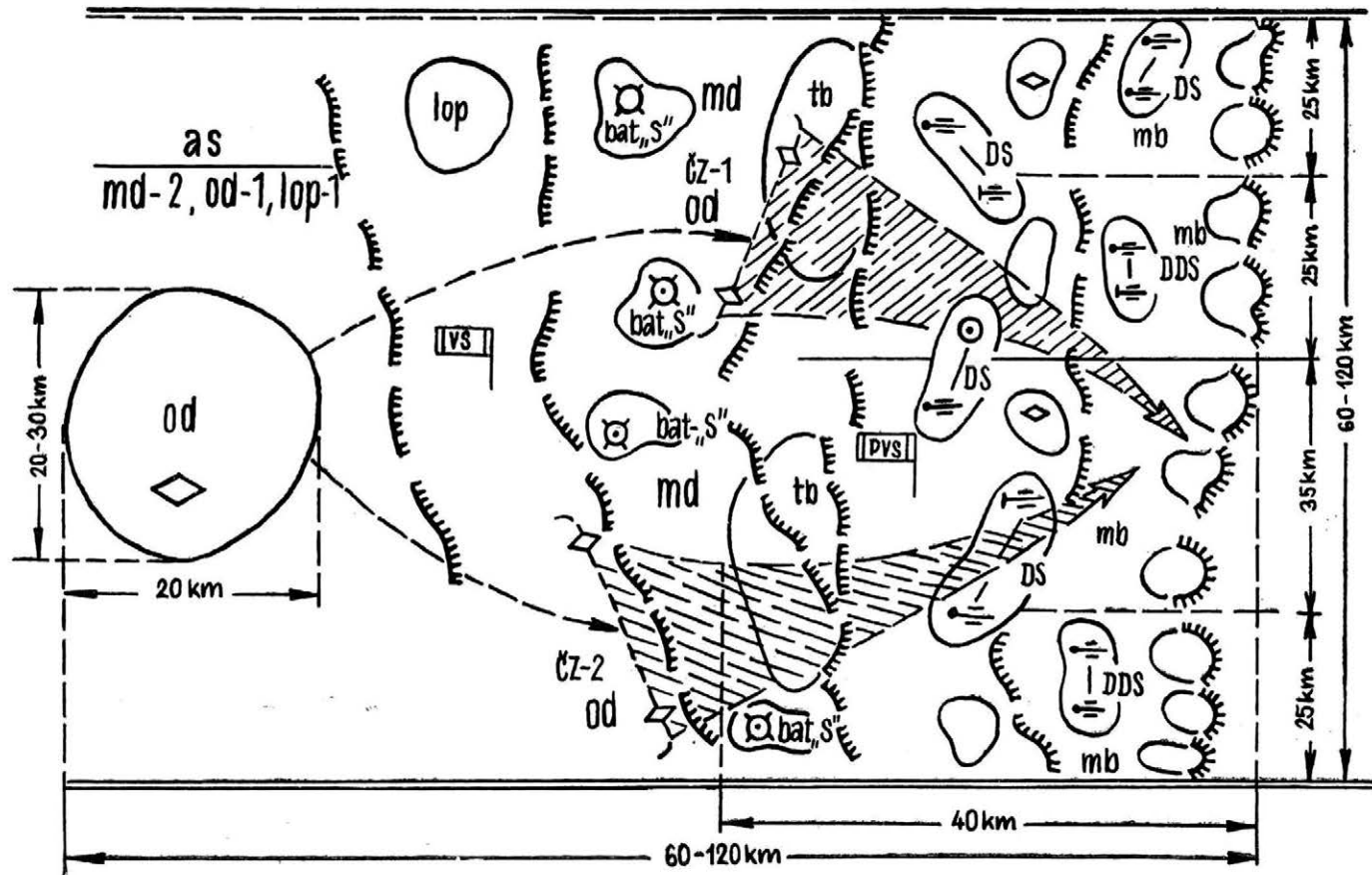
BOJOVÁ SESTAVA ARMÁDNÍHO SBORU V MOBILNÍ OBRANĚ (VARIANTA)

Schéma 2

BOJOVÁ SESTAVA ARMÁDNIHO SBORU PŘI OBRANĚ PROSTORU

Schéma 3

Vedení obranného boje

Obranný boj armádního sboru se zahajuje nezávisle na druhu obrany bojem krycích vojsk. Velitel sboru stanoví krycí vojskům úkol, který upřesňuje podle vývoje situace a postupu protivníka a organizuje jejich jadernou, dělostřeleckou a leteckou podporu. Americké řády zdůrazňují, že velitel vyčleněných krycích vojsk musí mít značnou volnost a samostatnost v rozhodování. Krycí vojska přehrazují důležité směry postupu protivníka obsazováním úseků terénu (čar), na nichž vedou boj na zdrženou.

Tvoří-li krycí vojska sboru obrněná (mechanizovaná) divize, zesílená lehkým obrněným plukem, zaujímá zpravidla dvě čáry (postavení), přičemž na jedné jsou dvě brigády a na druhé jedna brigáda a lehký obrněný pluk. Vzdálenost čar má být taková, aby byl protivník nucen při postupu k druhé čáře (postavení) změnit palebná postavení dělostřelectva. Úkolem jednotek na první čáře (postavení) bude donutit protivníka k rozvinutí a organizaci útoku. V době rozvinování protivníka k útoku se předpokládá vést jaderné údery a údery letectvem a dělostřelectvem. Po zahájení útoku se krycí vojska nezavazují do dlouhotrvajících bojů a odcházejí pod krytím palbami a za širokého využití zátarasů na novou čáru. Takovým způsobem vedou krycí vojska boj na čarách, kterým může být podle charakteru terénu několik až do čáry (postavení) všeobecného zajištění. Po odchodu za tuto čáru (postavení) zaujmou předem určený prostor v hloubce obrany.

Při vedení **mobilní obrany** musí vojska prvního sledu sboru zastavit, zdržet nebo dezorganizovat útočícího protivníka. V případě, že jeho zastavení není možné danými silami prvního sledu sboru, brání určené síly v souladu s celkovým plánem obrany sboru připravená postavení (rajóny) na bocích, nutí protivníka útočit na směrech výhodných pro obránce do předem zvolených prostorů, kde se předpokládá jeho zničení jadernými údery a koordinovaným úsilím všech sil a prostředků sboru. Vojska rozmístěná na směru předpokládaného prostoru pro zničení protivníka vedou boj na zdrženou a postupně odcházejí na čáru přípustného vklínění protivníka. Ke zdržování a dezorganizaci protivníka směřují jaderné údery a dílčí protizteče druhých sledů (záloh) brigád a divizí prvního sledu sboru. Jakmile protivník vyjde do prostoru vhodného pro jeho zničení, zaměřují se všechny síly a prostředky sboru na zabezpečení sborové protizteče.

Organizaci a vedení protizteče hodnotí americké velení jako nejdůležitější součást mobilní obrany. Za nejvýhodnější dobu jejího uskutečnění druhým sledem (zálohou) sboru, které budou zpravidla předcházet protizteče divizí prvního sledu, se považuje dočasné zastavení protivníka, kterému nemá být dána možnost opevnit se na dosažené čáře a přeskupit síly a prostředky. K zabezpečení protizteče se plánuje palebná podpora a ženijní zabezpečení.

Boj s prostředky jaderného napadení protivníka v době zabezpečení a vedení protizteče (protiúderu) vedou oddíl řízených střel SERGEANT, oddíl dělostřeleckých raket HONEST JOHN, 175mm kanónů, 203,2mm houfnic a také podpůrné letectvo.

Větší část jaderné munice se předpokládá vyčlenit divizím druhého sledu ke zničení protivníka, který se vklíní do obrany. Armádní sbor musí vlastními silami a prostředky splnit úkol umlčet nebo zničit prostředky jaderného napadení v taktické a bližší operační hloubce sestavy protivníka.

Protivzdušná obrana vojsk při protizteči se uskutečňuje silami a prostředky armádního sboru polní armády a stíhacím letectvem. Oddíly protiletadlových řízených střel HAWK, které jsou v podřízenosti veliteli sboru, se uskupují tak, aby účinným dosahem střel plně zabezpečily obranu vojsk v prostorech rozmístění před zahájením protizteče, v jejím průběhu a po splnění úkolu bez manévru. Stíhací letectvo působí v rámci protivzdušné obrany celého prostoru operace s důrazem na prostor protizteče. Důležitým předpokladem zabezpečení vojsk při protizteči je vybojování místní nadvlády ve vzduchu.

Ženijní zabezpečení protizteče se uskutečňuje předem a zahrnuje především přípravu a údržbu silnic a mostů pro přesuny vojsk a přípravu čar rozvinutí. Pro každou divizi se plánuje příprava nejméně čtyř silnic a dvou čar rozvinutí silami sborových ženijních útvarů a jednotek. Úkoly bezprostředního ženijního zabezpečení zasazených divizí plní ženijní prapory divizí.

Divize určené k protizteči zahajují přesun tak, aby v době jaderných a leteckých úderů zakončovaly útvary prvního sledu divizí rozvinování. Přesun divize se doporučuje ve dvou sledech (s dvěma brigádami v prvním sledu a jednou brigádou ve druhém sledu). Do každé brigády prvního sledu se začleňují 2–3 tankové a 1–2 mechanizované prapory.

Protizteč se zahajuje hromadným jaderným úderem na hlavní uskupení protivníka, který se vklíní do obrany, zejména na jeho prostředky jaderného napadení a na přisunující se zálohy. Ihned za jadernými údery za podpory dělostřelectva a letectva jsou divize (uskupení) pro protizteč zasazovány do boje. K protizteči se zpravidla připojují i síly, které jsou v přímém dotyku s protivníkem.

Protože se počítá s tím, že cílem protizteče nebude jen obnovení předního okraje obrany, ale úplné zničení vklínivšího se uskupení protivníka a vytvoření podmínek k přechodu do protiútoků, bude bojová činnost v tomto období vedena úporně a v rychlém tempu.

Po zničení uskupení protivníka, které se vklínilo do obrany, bude další charakter bojové činnosti sboru určován vývojem situace. Po částečném přeskupení sil a prostředků může být např. skutečně přechod do útoku nebo opět vytvořeno obranné uskupení. Podaří-li se protivníkovi vytvořit v průběhu boje značnou převahu v silách a prostředcích a protizteč nemá naději na úspěch, může armádní sbor odřezat i úkol přejít k vedení boje na zdrženou.

Při vedení **obraně prostoru** je hlavní úsilí sil a prostředků zaměřeno na odrazení zteče protivníka před předním okrajem a na udržení předního obranného postavení. V případě vklínění protivníka se předpokládá jeho ničení jadernými údery, palbou dělostřelectva a protiztečemi druhých sledů (záloh) praporů a brigád prvního sledu. Podle vývoje situace mohou být tyto protizteče vedeny při vklínění protivníka do hloubky 1,5–2 km a zabezpečují se jadernými údery a palbou dělostřelectva. Nepodaří-li se obnovit protiztečemi původní stav, musí velitelé

brigád všemi prostředky, které mají k dispozici, zadržet další postup protivníka a tím vytvořit podmínky k vedení protiztečí druhými sledy divizí zpravidla do boků uskupení vojsk protivníka, který se vklíní do obrany.

Podle vývoje situace mohou být protizteče druhých sledů divizí vedeny samostatně nebo v součinnosti s druhým sledem sboru. Podaří-li se protivníkovi vklínění do předního obranného prostoru armádního sboru na dvou a více směrech současně, doporučuje se blokovat jeho vlny silami druhých sledů (záloh) divizí a potom vést protizteč druhým sledem (zálohou) sboru a v součinnosti s druhými sledy divizí a za podpory jaderných, leteckých úderů a palb dělostřelectva zničit vklínivšího se protivníka. Někdy však bude nutné vést protizteče druhým sledem (zálohou) sboru na několika směrech s cílem zničit dvě nebo více uskupení protivníka, která se vklínila do obrany. Ze nejefektivnější způsob se v takovém případě považuje ničení protivníka po částech, počínaje uskupením, které nejvíce ohrožuje celistvost obrany. Drobení sil určených k protizteči se však připouští jen v nejkratším případě.

Protizteč druhým sledem (zálohou) sboru a její zabezpečení je v podstatě obdobné jako v mobilní obraně.

Po obnovení původního postavení jsou síly a prostředky použité k vedení sborové protizteče vyvedeny znovu do druhého sledu (zálohy) sboru. V případě, že by po zhodnocení situace nebylo vhodné vést protizteč a nebylo by možné dosáhnout předpokládaných výsledků, je povinnost velitele sboru použít všech sil a prostředků k blokování vklínivšího se protivníka, nedopustit jeho další postup do hloubky obrany a tím vytvářet podmínky k provedení protiúderu většími silami.

Organizace a vedení útupu

Ústup je činnost vojsk spojená s přesunem směrem do týlu nebo do stran od protivníka s cílem dezorganizovat a vyčerpávat protivníka, způsobovat mu ztráty, uvádět protivníka do situace pro něho nevýhodné, vytvářet podmínky k použití částí sil na jiných úsecích fronty, vyhnout se boji za nepříznivých podmínek, získat čas, vyjít z boje a odpoutat se od protivníka a napomáhat přeskupování vlastních vojsk.

Ústup podle amerických řádů se skládá z vyjít z boje, boje na zdrženou a z odchodu. Může být veden pod tlakem protivníka nebo podle předem zpracovaného plánu. Řády zdůrazňují, že jakýkoliv ne-

organizovaný ústup před silným protivníkem může způsobit porážku. Proto může být veden jen na rozkaz nadřízeného velitele nebo v souladu s plánem, který ústup předpokládá.

Vyšší svazky a svazy, které jsou v dotyku s protivníkem, budou používat různých forem ústupového boje buď současně nebo postupně. Tak např. po vyjít z boje mohou vojska zahájit odchod, který se může uskutečňovat za výhodných podmínek pod ochranou vojsk, vedoucích boj na zdrženou.

Vyjít z boje je činnost, při které se vojska nebo jejich část odpoutávají od protivníka, aby mohla plnit jiný úkol.

Uskutečňuje se v obraně nebo při boji na zdrženou pod tlakem protivníka nebo podle plánu. U armádního sboru se pro vyjití z boje zpracovává plán, který ob-
sahuje:

- způsob vyjití z boje divizí, které jsou v bezprostředním dotyku s protivníkem;

- bojovou sestavu krycích vojsk a jejich úkoly;

- rozdělení sil a prostředků;

- způsob palebné podpory (jaderné, dělostřelecké a letecké);

- ženijní zabezpečení včetně opatření spojených s ničením důležitých objektů;

- organizaci velení a spojení;

- organizaci týlového a materiálně technického zabezpečení vojsk.

K zabezpečení organizovaného vyjití z boje divizí prvního sledu se vyčleňují krycí vojska, zpravidla ve složení obrněné (mechanizovaná) divize zesílená lehkým obrněným plukem, jednou až třemi dělostřeleckými skupinami (4—5 oddílů v každé). Divize s posilovými prostředky se rozvíjí na takticky výhodné čáře v hloubce 5—8 km od předního okraje vlastních vojsk a zabezpečuje vyjití z boje divizí prvního sledu a jejich soustředění v předem určeném prostoru.

Odpoutání divizí prvního sledu od protivníka se předpokládá zabezpečit jadernými údery, palbou dělostřelectva, údery letectva a vedením dílčích protiztečí na široké frontě. Každá divize vychází z boje pod příkrytím bojových taktických skupin (zesílených praporů), vyčleňovaných od každé brigády prvního sledu.

Vyjití z boje hlavních sil divize se doporučuje v tomto pořadí:

- jednotky a útvary týlového zabezpečení;

- dělostřelectvo (kromě oddílů vyčleňovaných k podpoře boje krycích vojsk);

- brigády, které jsou v přímém dotyku s protivníkem (bez krycích jednotek);

- druhý sled (záloha) divize.

Útvary a jednotkám se mohou určovat prostory shromaždišť, ve kterých se však nesmí dlouho zdržovat. Po vyjití z boje hlavních sil může armádní sbor v závislosti na stanoveném úkolu přejít k boji na zdrženou (viz schéma 4) nebo může zahájit plánovaný odchod do předem určeného prostoru.

Boj na zdrženou je formou ústupového boje, při které se vojska nezavazují do

rozhodného boje, snaží se zdržet protivníka, vyčerpat jej a získat čas k zaujetí obrany v hloubce. Může být veden v těchto případech:

- v počátečním období války, když se nepředpokládá vedení úporné obrany přímo na hraniční čáře;

- v průběhu války, kdy je rozhodnuto vzhledem k nepříznivé situaci vyklidit část obsazeného prostoru a zaujmout výhodnější prostor (čáru);

- v obraně, kdy hrozí úplné zničení bránících se vojsk protivníkem, který se vklíní do obrany.

Hloubka vedení boje na zdrženou, doba trvání a rychlost odchodu vojsk závisí na složení vojsk protivníka, zabezpečení jadernou municí, charakteru terénu, času, který je třeba pro soustředění záloh v hloubce a na zámyslu nadřazeného velitele.

Armádní sbor může organizovat a vést boj na zdrženou v pásmu do 80 km šířkou a do hloubky 150—160 km a v některých případech i větší. Při organizování boje na zdrženou se stanoví několik hlavních a mezilehlých čar (postavení). Hlavní i mezilehlé čáry (postavení) se doporučuje volit za vodními překážkami, v členitém terénu a za jinými přírodními překážkami. Vzdálenost mezi jednotlivými hlavními a mezilehlými čarami (postaveními) v závislosti na charakteru terénu mohou být 35—45 km. Dobu, po jakou bude veden boj na každé čáře, určuje nadřazený velitel.

Při organizaci a vedení boje na zdrženou je hlavní pozornost věnována maximálnímu využití přirozených ochranných vlastností terénu. Ženijní úprava terénu bude závislá na času, který je k dispozici. Pořadí plnění jednotlivých úkolů může být přitom toto:

- vyčištění předpolí;

- položení jaderných min a výbušných minových polí;

- ničení silničních směrů a objektů;

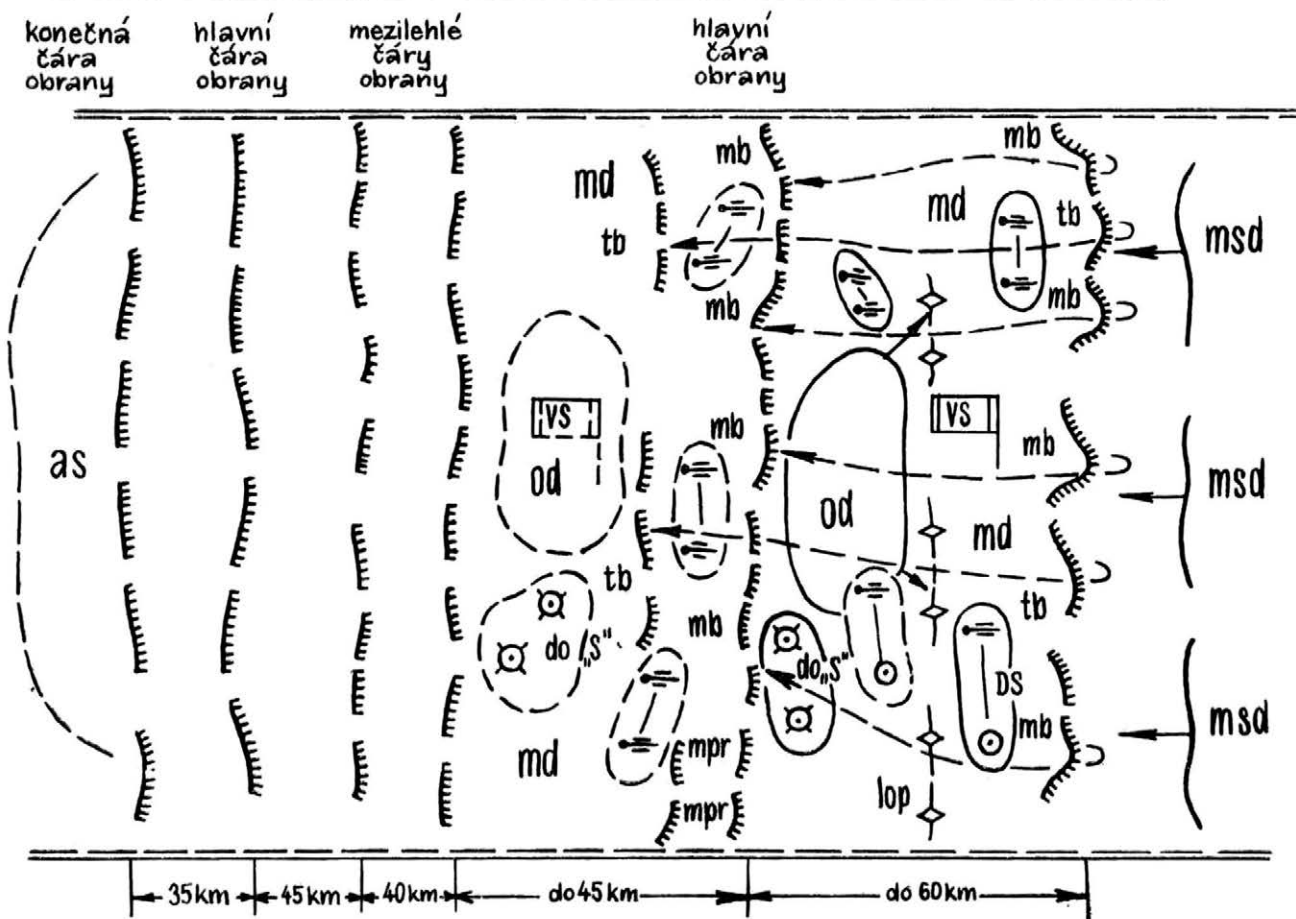
- budování objektů polního opevnění pro živou sílu a bojovou techniku;

- úprava a údržba silnic a os přesunu.

Při boji na zdrženou se používá větší sil a prostředků v prvních sledech a velení palebným prostředkům se decentralizuje. Druhý sled se používá převážně jako zajišťovací jednotky (mimo dotyk s protivníkem), k protiztečím, ochraně boků a důležitých prostorů nebo objektů v týlu, k přípravě dalších ústupových postavení v hloubce, k vedení úderů před přední okraj, k zabezpečení odpoutání

BOJOVÁ SESTAVA ARMÁDNÍHO SBORU PŘI VEDENÍ BOJE NA ZDRŽENOU

Schéma 4

vojsk v dotyku a k poskytování palebné podpory prvním sledu.

Odchod je forma ústupu, při které se vojska sboru snaží předem vyhnout rozhodnému boji při dokončování manévru mimo dotyk s protivníkem. Odchod může být zahájen vyjitím z boje, může se však vést i mimo dotyk s protivníkem. Podle předpisů americké armády může být odchod veden s cílem odpoutat se od protivníka, zaujmout obranu ve výhodném terénu, vyrovnat linii frontu nebo přenést bojovou činnost do jiného prostoru výhodnějšího pro další vedení boje.

Odchod je zpravidla uskutečňován v noci nebo za snížené viditelnosti. Ve dne jsou možné jen přesuny jednotlivých vozidel nebo menších proudů. Při odchodu se má v širokém měřítku používat kromě

vozidel všeho druhu i prostředků vzdušné přepravy.

Odchod hlavních sil probíhá pod ochranou krycích vojsk, které obvykle vedou boj na zdrženou. Mimořádná pozornost musí být věnována bojovému zajištění pochodových proudů, které se sestavují v obráceném sledu než za přibližování k protivníkovi.

Po zahájení odchodu se vojska člení do jednotlivých pochodových proudů, které se přesunují do předem stanovených prostorů soustředění. Boj zahajují tyto síly jen tehdy, vyžaduje-li to stanovený úkol nebo při napadení partyzány a vzdušnými výsadky. Americké řády upozorňují na maximální dodržování zásad utajení, zejména na zákaz rádiového vysílání před zahájením i v průběhu odchodu.